

LA POESIA I EL MICROSCOPI

(Carles Mulet: *De la lenta espenta dels caragols*, XIII Premi Ciutat de Torrent de poesia 2022, Tabarca Llibres, Alfafar, 2023)

Vicent Botella

La curiositat encén accions de tota classe per aproximar-se al misteri, a l'enigma. La intenció ens agermana, molt abans de les divisions en camps i disciplines. Si abastem a enfrontar respostes és perquè tots hem intuït la pregunta. El perquè de tot plegat, les causes i propòsits, les raons que regeixen el flux i que no paren, fiblen amb certa regularitat el nostre viure. I siga amb conjectura, analogia o memòria, el poeta es guareix i viatja, deixa un rastre. *De la lenta espenta dels caragols*, de Carles Mulet (XIII Premi Ciutat de Torrent de poesia 2022) és el rastre, ordenat potser, d'una exploració.

Profundament connectat, des del títol mateix, al món natural, el poemari s'estructura en sis parts entre un "Anvers" i un "Revers", com si tot el poemari volguera cabre en l'espai ínfim que existeix entre les dues cares d'una fulla. O podríem imaginar que el poeta ens vol dur en un viatge des d'allò visible a allò invisible, al revers de la realitat, a allò que no rep, quotidianament, la llum, "la revelació d'un jo". Siga com siga, el poeta parteix de la meravella, d'una treballada plenitud sensorial, d'una consciència dels ritmes superposats que, quasi imperceptibles, ens colpegen. Qüestiona el perquè de cada espiral, de cada magnitud: d'allò gran i d'allò menut, d'allò llarg i d'allò curt. I somriu davant de les mans buides i suggereix que potser no cal fer més que testimoniar-ne la bellesa. "Beauty is truth", com diu en Keats i repeteix l'autor ("Hi ha la bellesa / malgrat tot").

Carles Mulet

De la lenta espenta dels caragols

Gra guanyadora del
**Torrent
2022**
XIII premi de poesia

TABARCA poesia

No obstant, Carles Mulet aconsegueix recollir un catàleg d'observacions, la formulació d'un seguit de lleis naturals vàlides, si més no, en la seua experiència subjectiva. I és breu, per força. Sovint sols li calen tres versos per descriure una veritat: "Som mar o esculls? / sobre el llenç com l'alè, / només paraules". És poesia per condensació.

S'hi destaquen les realitats més petites. És una poesia microscopi ("el badall de la papallona", "la set del gra de blat / entre les penyes"), que cerca les imatges, si cal, a escales moleculars ("l'esperó d'un pic de sal / en la saliva dejuna"). S'hi aconsegueix un efecte semblant al que tingué la *Micrographia* de Robert Hooke (1665), amb els primers gravats que descobrien un món microscòpic fins aleshores invisible. De sobte, per al lector, la realitat té una altra textura, un altre ritme, una major densitat d'experiència. I també, per tant, un major nombre de preguntes ("Somica l'heura?").

Una altra petita obsessió que travessa el poemari són els cicles, allò que es repeteix o podria repetir-se, els hams que es tanquen en anells, les espirals finites, l'"arrel d'ella mateixa" en la cita de Palau i Fabre. "Neix de l'espurna, / la set que creix a cercles / i beu enrere." I també quan "De nit, el riu / corre cap als orígens". De vegades, s'exploren els cicles en ambdues direccions, amb poemes quasi simètrics o emmirallats: primer ens explica "Verdor clement, / fins i tot quan la flama, / fum que perfuma". Per a després observar que "La terra crema / i cruix com esclat fresc / d'ametlla amarga". Del verd a la flama i de la flama al verd el cercle es tanca.

En aquest espai fet de cicles, la mesura del temps és essencial, copsar la individualitat dels moments de cadascú, i això s'aconsegueix amb el tacte, amb l'alegria de les sensacions, "cada nou toc / és celebració / perquè és memòria / i s'extravia". Perquè recórrer cicles és marcar ritmes, i així combreguen l'espai i el temps en el toc, en el batec.

En els versos de Carles Mulet, més enllà de cap intenció de resposta, enlluerna la seua comprensió dels misteris, el seu catàleg de meravelles, tot i que de vegades sembla que la intenció és anar a tocar el llindar dels inefables i moure'n la fita. Les conseqüències d'aquesta poesia en el lector, el solatge que puga quedar, s'estableix en el moment que hom aparta l'ull del microscopi i enfoca novament la vista en el nostre ací, en la nostra arbitrària magnitud. És la memòria d'un viatge.

Finalment, en tornar a casa, en apartar el microscopi, després de preguntar-se què espenta els caragols, cal preguntar-se també què espenta el poeta, i si potser la resposta no és la mateixa. “Escriure / escorreguda / o estremiment de peix / baladre.” Així, assumim que escrivim inevitablement, com el peix s’estremeix o el baladre enverina. El poeta, lentament, espenta.